

3. Status på Idrætspolitikken 2015 (D)

Sagsnr.: 24-006296
Kompetence

Åbent

Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget.

Beslutningstema

Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget skal drøfte status på Slagelse Kommunes idrætspolitik fra 2015.

Indstilling

Chefen for Kultur, Fritid og Borgerservice indstiller,

1. at Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget drøfter status på Slagelse Kommunes idrætspolitik fra 2015.

Sagens indhold

I denne sag gives Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget en samlet status på arbejdet med Idrætspolitikken. Status er bygget op om omkring Idrætspolitikken's indsatsområder og administrationens viden og indsatser i relation til hvert indsatsområde. Status er ligeledes baseret på data til rådighed, som kan give et grundlag for status på den overordnede vision og mål. Status gives med henblik på fælles viden og overblik samt som grundlag for politiske drøftelser og perspektiver på den nuværende Idrætspolitik.

Målet med Slagelse Kommunes gældende Idrætspolitik er i tråd med DGI og DIF's fælles vision "*Bevæg dig for livet*" - 25-50-75, hvilket refererer til, at i 2025 skal 50% af borgerne i Slagelse Kommune være aktive i en idrætsforening, og 75% skal være fysisk aktive.

Den gældende Idrætspolitik (se bilag 1 - Idrætspolitikken) er bygget op om fire indsatsområder, som alle defineres af visioner om "*hvor vi gerne vil hen*" samt målsætning om "*hvordan vi kommer dertil*". Nærværende sag har til formål at give en status på realiseringen af politikken's ambitioner og mål.

Tallene og status på målsætningerne, som præsenteres i nærværende sag, viser tydeligt at de indsatser og projekter, som der har været arbejdet med siden 2015, har en positiv effekt på, hvor mange borgere der har et aktivt fritidsliv i Slagelse Kommune. Bevægelsesudviklingen går i den rigtige retning, men der er fortsat potentialer for udvikling bredt set.

Tidligere politisk orienteringssag om lokal idrætsdeltagelse sammenlignet med DD.:

Den 8. september 2022 fremgik en orienteringssag på Kultur-, Fritid- og Turismeudvalgets dagsorden om "*Status på idrætsdeltagelse i Slagelse Kommune*" (pkt. 7). I sagen blev lokale bevægelsesvaner præsenteret ud fra den landsdækkende undersøgelse "*Danmark i Bevægelse*" som blev foretaget af SDU, samt de unikke medlemstal, som DGI og DIF sammen indhenter årligt.

I nedenstående skema fremgår medlemstallene samt procentvis årlig stigning fra 2019 til seneste tal fra 2023.

År	Antal unikke medlemmer	Procentvis i Slagelse Kommune	Procentvis stigning mellem år
2019	25.912	32,8%	
2020	24.646	31,2%	-1,6% (2019-2020)
2021	25.171	31,7%	0,5% (2020-2021)
2022	25.813	32,4%	0,7% (2021-2022)
2023	26.098	32,7%	0,3% (2022-2023)

Status på 50%-vision og målsætningerne i gældende Idrætspolitik:

De seneste tre år har der været medlemsfremgang i de lokale foreninger, hvilket vil sige at udviklingen går den rigtige vej ift. visionen i Idrætspolitikken. Dog er der et stykke fra 32,7% til 2025-målet om 50%, og målsætningen er derfor endnu ikke realiseret.

Ifølge deltagelse i foreningsaktiviteter kan der trækkes data om hhv. to inddelinger af målgrupper:

1. Alle aldersgrupper i Slagelse Kommune (fra DIF og DGI's unikke medlemstal, tabellen)
2. Fra 15-årige og opefter (fra kommunerapporten '*Slagelse i Bevægelse*', bilag 2)

Den nyeste data som beskriver borgernes bevægelsesvaner i Slagelse Kommune, er fra SDU's kommunerapport '*Slagelse i Bevægelse*' fra 2022 (se bilag 2 - Kommunerapport, Slagelse i Bevægelse). Her er følgende gældende for aldersgruppen 15-årige og opefter:

Andelen af borgere som er aktive mindst én dag om ugen:

- 27% er aktive i en idrætsforening.
- 69% er aktive på egen hånd eller selvorganiseret.
- 4% er aktive i kommercielle og private centre, danseskoler mm.

De to procentsatser som fremkommer af disse data, er hhv. 32,3% og 27%. Det giver et billede af, at der er rigtig mange børn (under 15 år), som er aktive i foreningslivet, hvorimod en større procentdel overgår til at lave selvorganiseret bevægelse fra 15 år og op.

Status på 75%-vision og målsætningerne i gældende Idrætspolitik:

Det anslås i kommunerapporten, '*Slagelse i Bevægelse*', at andelen af borgere i Slagelse Kommune (15-årige og opefter), som dyrker idræt, sport og motion i fritiden mindst én gang om ugen er 75% (Rapport, Slagelse i Bevægelse 2022, side 72, bilag 2).

Sammenlignes de tal med den nyeste midtvejsevaluering på den nationale sundhedsprofil fra 2023 (af Statens Institut for Folkesundhed), er tallene der præsenteres af en lidt anden karakter. Her præsenteres det, at der fortsat er for få, som er fysisk aktive.

De tal, som præsenteres i midtvejsevalueringen på sundhedsprofilen for 2023, kan udelukkende tages til betragtning som retningsvisende tendenser, da tallene er nationale, og tager dermed ikke højde for lokale forhold og data i Slagelse Kommune.

Tallene i midtvejsrapporten (Den nationale sundhedsprofil fra 2023 af Statens Institut for Folkesundhed) viser at 55% af Danmarks befolkning ikke lever op til WHO's minimumsanbefaling om fysisk aktivitet. Tallet er faldende (i 2021 var det 58%), hvilket er positivt, men det er stadig over halvdelen af hele befolkningen som er for inaktive ifølge WHO.

Forskellen på vurderingen af niveauet af fysisk aktivitet, kan blandt andet begrundes af definitionen man vælger at læne sig på af.

I Sundhedsprofilen læner de sig op af WHO's anbefalinger som er "*mindst 150–300 minutters fysisk aktivitet ved moderat intensitet eller mindst 75–150 minutters hård fysisk aktivitet ugentligt*", hvorimod kommunerapporten fra SDU læner sig op af en definition, som er langt bredere (Se bilag 3 - Forskellige definitioner på fysisk aktivitet), hvorved respondenterne skulle angive svar i antal timer og minutter pr. uge ud fra egen vurdering.

Udsagnet '*fysisk aktivitet*' fra Bevæg dig for livet-visionen er defineret ud fra et princip, at "*alt tæller*", og DIF og DGI læner sig op af Sundhedsstyrelsens beskrivelse, at "*fysisk aktivitet omfatter al bevægelse, der øger energiomsætningen*", således at alt fra havearbejde og transport til træning tæller med. Denne definition vendes der retur til i nærværende sag.

Ud fra DIF og DGI's princip om "*alt tæller*" kan der argumenteres for, at Slagelse Kommune er i mål med at realisere ønsket om, at 75% skal være fysisk aktive i 2025. Dog bør der sættes spørgsmålstegn ved, om bevægelse én gang om ugen er tilstrækkeligt for at imødekomme de sundhedsmæssige udfordringer, der er i Slagelse Kommune, hvilket både omhandler overvægt, livstilsygdomme og multisygdomme, mentale udfordringer samt motoriske færdigheder ved børn.

Alle nævnte sundhedsmæssige udfordringer er der forskning, som peger på, at bevægelse og fysisk aktivitet har en positiv effekt på.

Status på målsætninger i Idrætspolitikken

I bilag 4 - Status på Idrætspolitikken fremgår en præsentation af status på Idrætspolitikken opbygget som et "*hus*". I det følgende opsummeres pointer for hvert indsatsområde sammenholdt med administrationens faglige vurderinger ift. bud og opmærksomheder til nye potentialer og/eller elementer, som ikke længere er aktuelle.

Overordnet set har administrationen i samarbejde med et stærkt fritids- og foreningsliv siden 2015, hvor Idrætspolitikken blev til, arbejdet med langt størstedelen af de konkrete målsætninger. De fleste målsætninger kan kategoriseres som "*understøttes og en del af den daglige drift*". Nogle målgrupper skal der fortsat være fokus på at fastholde, og andre målgrupper kalder på udvikling og målrettet fokus, for at Slagelse Kommune i højere grad kommer de sundhedsmæssige udfordringer til livs.

Indsatsområdet "*Idræt og bevægelse for alle aldre og niveauer*"

Der har siden 2015 været arbejdet målrettet og omfattende med målsætningerne, der er defineret for indsatsområdet "*Idræt og bevægelse for alle aldre og niveauer*". De fleste målsætninger er langt på vejen til at blive realiseret helt eller delvist gennem de mange indsatser, som driftes som en del af det daglige arbejde i Fritidsafdelingen og i samarbejde med stærke kræfter i fritidslivet. Fortsat står Slagelse Kommune overfor sundhedsmæssige udfordringer, hvor idræts- og fritidsliv kan spille en central rolle i at bidrage til fremtidige løsninger.

Siden 2015 er der skabt attraktive og fleksible muligheder for idræt, som understøtter at flest muligt kan bevæge sig regelmæssigt, både i foreninger og/eller på egen hånd. Der er skabt en stor kobling mellem dagtilbud/skole og bevægelse for at opnå, at alle børn i Slagelse Kommune udvikler en bevægelsesglæde så tidligt i livet som muligt. Derudover er der igangsat indsatser, som understøtter de børn og unge i kommunen, som kunne have brug for ekstra støtte til at få gode oplevelser med bevægelse og evt. til at blive en del af et forpligtende aktivt fællesskab. Læs mere uddybende om dette i bilag 4.

Administrationen vurderer, at der også fremadrettet bør være en opmærksomhed på at understøtte frivillighed og civilsamfund, da civilsamfundet i højere grad bliver en del af løsningen på samfunds- og sundhedsmæssige udfordringer, hvilket sætter høje krav til frivillighedens kompetencer og ressourcer.

En del af de indsatser, som driftes i dag, understøtter de børn og unge, som er mindre idrætsvante, for at opnå at størstedelen af borgerne får et aktivt fritidsliv. Administrationen vurderer, at dette fortsat vil være nødvendigt, da det er sværere at motivere idræts-uvante til at bevæge sig end det er at motivere idræts-vante til at fortsætte med at bevæge sig.

Samme princip gør sig helt naturligt gældende for voksensegmentet og gennem en proces i 2023, hvor administrationen kortlagde de mange indsatser målgrupper, for at afklare, hvor der var nuværende fokus og yderligere potentialer og målgrupper, blev det tydeligt, at tyngden i fritidsafdelingens indsatser er hos børn og unge.

Det kan derfor overvejes, om man ved næste udviklingsmæssige skridt skal udvide opmærksomheden på andre målgrupper. Derudover er det vigtigt at have fastholdelselementet for øje, før vi lykkes med at fastholde, at antallet af borgere, som bevæger sig fortsat øges.

Disse overvejelser er relevante at have med i ved drøftelsen af nuværende status samt evt. afledte processer og udviklingsskridt.

Indsatsområdet "*Vi udvikler talenter og eliteudøvere*"

I Slagelse Kommune understøttes talenter og eliteudøvere på forskellige vis. Det er både på Slagelse Talent & Elite-ordningen, hvor talenter kan hjælpes i deres udvikling i både skole og sport i talentklasserne på Nymarkskolen og senere på en af de mange ungdomsuddannelser. Her understøtter ordningen på forskellig vis med træning, mentaltræning, skadeshåndtering, kost og ernæring, erstatningstimer i skolen, vejledere mv.

Ordningen fokuserer på høj trivsel hos atleterne og hjælper atleterne i en ambitiøs hverdag. Desuden understøtter fritidsafdelingen og Slagelse Talent & Elite idrætsmiljøer i udviklingen af gode talentudviklingsmiljøer.

Indsatsområdet "*Vi udvikler talenter og eliteudøvere*" er dermed rigtigt langt med realiseringen af målsætningerne, da indsatsen: Slagelse Talent og Elite, er en del af den daglige drift i Fritidsafdelingen som løbende udvikles og optimeres.

Team Danmark har meldt ud, at de ikke vil indgå i en genforhandling om en samarbejdsaftale for 2025–2028. Derfor skal Kultur, Fritids- og Turismeudvalget drøfte den fremtidige retning for Talent- og Elite-indsatsen i Slagelse Kommune i en særskilt sag på et kommende udvalgsmøde. Denne drøftelse kan få afledt betydning ind i Idrætspolitikken indsatsområde "*Vi udvikler talenter og eliteudøvere*".

Indsatsområdet "*Vi skaber rammer og arenaer for idrætten*"

Ved indsatsområdet "*Vi skaber rammer og arenaer for idrætten*" er der en del igangværende indsatser, som berører de beskrevne målsætninger. Siden Idrætspolitikken blev besluttet i 2015, er der sket en stor udvikling af området, hvor der er blevet renoveret og udviklet på faciliteterne i kommunen (f.eks. nyt gulv i Storebæltshallen og sikkerhedstrappe til Halsskov Færgehavn) og der er etableret nye faciliteter (f.eks. Idrættens Mødested i Dalmose og kunstgræsbane ved B73).

Siden juni 2019 er der arbejdet ud fra en facilitetsplan, der er opstået på baggrund af nye befolkningssammensætninger, nye idrætsvaner og andre politikker og strategier i kommunen, som f.eks. Bæredygtighedsstrategien og Ejendomsstrategien, som facilitetsplanen skal spille sammen med.

Den nuværende facilitetsplan er revideret og afventer politisk beslutning, på nærværende udvalgsmøde.

Indsatsområdet "*Idrætten sætter Slagelse Kommune på landkortet*"

Ved indsatsområdet "*Idrætten sætter Slagelse Kommune på landkortet*" er de fleste målsætninger understøttet enten som "*i mål*" eller "*understøttes og en del af den daglige drift*".

Kommunen er værtskommune for flere events, og nogle af dem også større nationale/internationale. Ét af de konkrete målsætninger er, at kommunen skal være vært for 1-3 nationale eller internationale events årligt.

Set ift. den afsatte økonomi på eventområdet (se bilag 4: eventpuljen) er det administrationens vurdering, at det ønskede mål om 1-3 nationale eller internationale events årligt ikke er realistisk at nå. Det vil i højere grad være realistisk med en målsætning om ét nationalt eller internationalt event årligt og evt. et par mindre events. Dette også set i lyset af den arbejdstid, der ligger i planlægningen og afviklingen af store events, som Slagelse Kommune er afsender på.

En anden målsætning for indsatsområdet er, at der bestræbes på at være en fælles indgang ift. koordinering af events.

Alt i alt vurderes det, at realiseringen af målsætningerne til indsatsområdet er godt på vej, dog med nogle opmærksomhedspunkter, som er relevante at tage med i de videre drøftelser.

En Idrætspolitik som favner meget bredt:

Ved nærværende status på idrætspolitikken fremgår det tydeligt, at ambitionerne har favnet bredt og at idrætspolitikken også har karakter af at være meget konkret på indsats-niveau.

Bredden i Idrætspolitikken har fordele i form af at rumme og have ambitioner for store dele af idrætslivet i Slagelse Kommune. Denne bredde giver samtidig en opmærksomhed på, hvordan Idrætspolitikken kan/skal fungere retningsgivende og som ramme for prioritering.

På tværs af politikker:

Både Integrationspolitikken og Sundhedspolitikken er for nyligt blevet besluttet. Begge med stor kobling til bl.a. civilsamfundet og fællesskaber og dermed træde over til det brede idræts-, fritids- og foreningsliv.

I den opdaterede Integrationspolitik er ét ud af fem fokusområder "*Fællesskaber, Kultur og Fritid*", hvor der lægges stor vægt på at nyankomne og herboende udlændinge skal opnå tilhørsforhold gennem at være en aktiv del af fritidslivet. Her skal kommunen agere brobygger, og civilsamfundet

skal inddrages. Målet med dette fokusområde er ikke kun at skabe fællesskaber på tværs af kulturer og etnicitet, men også at fritidslivet skal være et middel til at højne trivsel og sundhed.

I den nye Sundhedspolitik er ét ud tre fokusområder "*Fællesskab - Alle skal have mulighed for at være en del af et fællesskab*", hvor der lægges vægt på, at det gode liv opnås bl.a. gennem sociale relationer og deltagelse i meningsfulde fællesskaber, da det både fremmer mental sundhed, glæde og trivsel. Ydermere skal fokusområdet understøtte forebyggelse af ensomhed.

Et andet fokusområde i den nye Sundhedspolitik er "*Lige muligheder - der skal være lige muligheder for alle*", som ligeledes har store koblinger til fritids- og foreningslivet, da der her refereres til den skævhed, der er i sundheden, samt forlængelse af leveår med udeblivelse af sygdom, som vi gennem forskning ved, at bevægelse kan understøtte positivt.

Desuden forekommer der også en stor kobling til bevægelse og fritids- og foreningslivet i den gældende Børne- og Ungepolitik, hvor to af indsatsområderne er at "*Alle børn og unge skal tilbydes motiverende læringsmiljøer*" og "*Alle børn og unge har behov for samhørighed og venskab*" hvilket nogle af fritidsafdelingens indsatser i høj grad understøtter allerede nu.

Der er således opmærksomhed på, hvordan politikker og strategier spiller sammen og understøttes på tværs både administrativt og politisk.

Retligt grundlag

Kommunen kan efter kommunalfuldmagtsreglerne understøtte og fremme borgernes fritids- og friluftaktiviteter samt fremme borgernes sundhedsvaner.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Tværgående konsekvenser

Integrationspolitikken og Sundhedspolitikken er for nyligt blevet fornyet. Begge med fokus på bl.a. civilsamfundet og fællesskaber i form af fritids- og foreningslivet og dermed med tværgående kobling til Idrætspolitikken.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Beslutning i Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget den 13. maj 2024

Fraværende: Anders Nielsen (V)

At 1: Drøftet.

Udvalget får på et kommende møde fremlagt forslag til proces for eventuel justering af idrætspolitikken med inddragelse af både interne og eksterne aktører. Udvalget ønsker et bredt fokus på bevægelse og sundhed samt konkrete målsætninger, der muliggør løbende opfølgning.

Bilag

24-006296-2	Bilag 1 - Idrætspolitikken
24-006296-5	Bilag 2 - Kommunerapport, Slagelse i Bevægelse
24-006296-7	Bilag 3 - Forskellige definitioner på fysisk aktivitet
24-006296-3	Bilag 4 - Status på Idrætspolitikken
24-006296-6	Bilag 5 - Eventpuljen